

Joc de banderes a Pequín

Un dels reptes de la Xina amb vista a la inauguració dels Jocs Olímpics de Pequín el 8 d'agost és mostrar al món que el país es troba unit. Tanmateix, els equips de Hong Kong i Taiwan hi competiran amb símbols diferenciats. Això contrasta amb la intenció de les dues Corees, que podrien participar-hi sota la bandera de la reunificació.

Un grup de taiwanesos fan onejar banderes nacionals durant una manifestació a Taipei, ara fa pocs mesos.

“Un món, un somni”, és el lema dels Jocs Olímpics de Pequín i és l'esperit d'unió que simbolitzen les cinc anelles entrelaçades, una per a cada continent. Els atletes de tot el món competiran en una nova Xina, aquella que per a l'avinentsa olímpica havia promès, ni que fos temporalment, les llibertats pròpies dels estats democràtics. Però la Xina encara té assignatures pendents i en l'àmbit estrictament esportiu també haurà d'encarar uns quants reptes. El primer, el dia de la inauguració, abans no comencin les competicions, quan les banderes dels

equips de Hong Kong i Taiwan onegin sobre territori xinès separatament de la del país comunista.

Pequín defensa el principi d'una sola Xina, però el fet cert és que hi ha qüestions pràctiques que s'escapen d'aquest principi teòric. Un exemple és a l'aeroport de Pequín, on Taiwan, Hong Kong i Macau apareixen com a sortides internacionals. Tots tres disposen de duana pròpia i en sortir de l'una i entrar a l'altra els passaports són degudament segellats per les autoritats competents. Aplicades als Jocs Olímpics, aquestes dualitats podrien esdevenir situacions com una final de

ping-pong entre Taiwan o Hong Kong contra la Xina: més pressió impossible per als jugadors xinesos, líders indiscutibles del tennis de taula.

Hong Kong disposa d'equip olímpic des del 1952, però és des del 1997 que hi participa amb el nom de *Hong Kong, Xina*. En casos com els de la final de ping-pong d'Atenes 2004 la puntuació és necessària quan la Xina de Hong Kong va aconseguir la medalla d'argent i la Xina del partit comunista la d'or. Enguany, a més de participar als Jocs Olímpics amb equip propi, Hong Kong també acull com a coseu les disciplines eqüestres olímpiques.

Món Pequín 2008

És més espinós el cas de Taiwan, l'anomenada *província renegada*, de la qual Pequín reclama la sobirania indiscutible. Els atletes de l'illa de Formosa competeixen sota el nom de *Taipei Xines*, per tenir el beneplàcit de Pequín. Un equilibri semàntic, afegit al compromís de Taiwan de no fer sonar l'himne nacional i de dur una bandera olímpica en lloc de l'oficial, que no contradiuen el principi d'una sola Xina. Però fins que els atletes taiwanesos no desfilin per l'Estadi Nacional el dia de la inauguració no es veurà si són presentats com a *Taipei Xines* o com a *Taipei, Xina*, una fórmula utilitzada per Pequín en algunes ocasions per emfasitzar que l'illa es part seva, igual com *Hong Kong, Xina*. Vuitanta esportistes taiwanesos travessaran l'estret que separa la Xina continental de l'illa *renegada*, i parteixen amb possibilitats de medalles en ping-pong, taekwondo, tir amb arc i halterofília. El Comitè Olímpic Internacional i el comitè organitzador del Jocs Olímpics de Pequín (BOGOC) han assegurat que no hi haurà cap tracte diferent als atletes, i han insistit una vegada més a separar qüestions polítiques d'aquesta festa esportiva.

Per al Partit Comunista és indiscutible que de Xina només n'hi ha una i sembla que a la presentació del recorregut de la torxa va trobar la fórmula perfecta per a resoldre el problema del joc de banderes a Pequín, quan el vice-president del comitè organitzador dels Jocs, Jiang Xiaoyu, va qualificar Taiwan, Hong Kong i Macau de "ciutats estrangeres xineses". Amb aquest argument, el politburó volia que la torxa passés per les tres ciutats abans d'entrar a la Xina continental, com a part del recorregut nacional de la flama. Però Taipei s'hi va oposar, adduint que al seu tros del recorregut se li havia de donar l'estatus d'internacional. Finalment, el foc olímpic va esquivar l'illa de Formosa.

Un cas a la inversa. Fora de la Xina, encara a Àsia, Corea del Sud i Corea del Nord viuen un dilema similar, però en aquest cas és la voluntat de reconciliació allò que propicia el joc de banderes. Tècnicament encara són en guerra, perquè mai no han signat cap tractat de pau, però les dues Core-

Discrepàncies en la selecció d'atletes han impedit un únic equip olímpic coreà

es han portat a terme diverses accions d'apropament per a afavorir les bones relacions a la península. També en l'àmbit esportiu, en què la *bandera de la reunificació* representa nord i sud en determinades competicions esportives. L'establiment de la *bandera de la reunificació* havia de portar eventualment

La situació dels drets humans empitjora

S'espera que els Jocs Olímpics de Pequín siguin un esdeveniment purament esportiu. Però donar els Jocs a una dictadura és córrer el risc que tinguin més implicacions, pel que fa a la possible democratització. La setmana passada un informe d'Amnistia Internacional (AI) denunciava que la situació dels drets humans a la Xina havia empitjorat per comptes de millorar. Si tenim en compte les afirmacions d'AI sobre detencions de periodistes, empresonament de dissidents i camps de treball forçat, sembla que la Xina hagi volgut assegurar-se que les assignatures pendents no passin factura el mes entrant. Al seu torn, el Partit Comunista ha negat les acusacions adduint manca d'objectivitat de l'informe.

Uns nens sud-coreans sostenen unes banderes de la reunificació, formada per la península coreana de color blau sobre fons blanc, poc abans de la cimera intercoreana, al setembre de l'any passat.

a la creació d'un equip olímpic conjunt que mai no s'ha arribat a materialitzar. Al novembre del 2005, amb vista a aquests Jocs, Seül i Pyongyang van mostrar-se partidaris d'enviar-hi un equip amb atletes sud-coreans i nord-coreans, però discrepàncies pel que fa a la selecció d'atletes i a més formalismes han tornat a ajornar l'establiment d'un equip olímpic únic per a representar tota la península, sense distinció entre sud i nord.

A tot estirar, han arribat a marxar conjuntament als Jocs de Sidney 2000, on atletes nord-coreans i sud-coreans van desfilar sota la mateixa bandera. A Pequín encara no se sap què passarà. Tot i la voluntat d'entesa, la tensió al paral·lel 38 és constant, i encara més després de l'arribada al poder del nou president sud-coreà Lee Myung Bak, partidari d'una política més ferma cap al règim estalinista. Amb tot, encara és un misteri quines banderes veurem

aquest divendres: si ambdues o la unificada. Si finalment desfilessin junts podria passar que en una competició s'enfrontessin tots dos equips.

Sèrbia i Montenegro també es trobaran en una situació excepcional en aquests Jocs. El 2004 van participar com un sol equip, però ara no. Montenegro ja té un comitè olímpic propi i els seus atletes seran a Pequín. Pel que fa a la República de Kosovo, que va proclamar la independència al febrer, és poc probable que el comitè olímpic sigui reconegut a temps, i els seus esportistes podrien competir com a atletes olímpics independents, com ho van fer els del Timor Oriental, poc després del referèndum d'independència, el 2000. Els atletes independents solen ser representats per la bandera olímpica.

L'esperit olímpic que pregona Pequín per a assegurar-se el suport dels seus súbdits hauria d'excloure qüestions

polítiques, però de fet és la Xina mateixa que en més d'una ocasió ha volgut aprofitar el poderós efecte propagandístic dels Jocs. En el fons, qüestions com el principi d'una Xina unida o la voluntat d'una Corea unificada no són més que jocs de mans i diplomàcia quan es tracta d'una competició esportiva. En el fons, allò que compta no és la bandera, sinó l'esperit de l'equip que competeix unit sota aquella insígnia. Joan Eduard Cirlet, al seu diccionari de símbols, diu que la bandera s'entén com a "signe de la victòria i l'autoafirmació". A partir del dia 8 d'agost i fins el 24, a la capital xinesa onejaran moltes banderes, però per a aquells atletes que arribin al podi allò que comptarà serà el valor simbòlic d'una victòria que quedarà representada pels colors de la seva bandera.

*Iris Mir
Pequín*